

lig Sifferheb. — Jeg kommer nu til den anden Post, som den ærede Minister saa stærkt holdt paa, Seminarielærernes hderligere Udvikling. Det er ikke de 800 Rd.s Medsættelse, som er mig magtpaaliggende; om vi eet Aar kortere eller længere give disse 800 Rd. mere eller mindre, det skalbe ikke holde mig tilbage fra at give dem, naar jeg vidste, at det dermed var forbi. Men det er atter en vrang Retning, vi her ere komne ind paa. Det ærede Medlem fra Thisted (Richt) karakteriserede det ganske godt før — jeg raabte Hør! dertil, jeg husker ikke for Diebliffet det Udtryk, han brugte, men det var fuldstændig rigtigt. Det er en Feil, at vi, for at faae Seminarielærerne bedre underviste, give ud af Statens Penge udover, hvad der ellers gives til Underviisning. Hver enkelt Elev, som opdrages paa denne Maade, koster Staten 12—1300 Rd. Det er dyrt kjøbte Lærere for Staten. Hvoraf kommer denne Fremgangsmaade? Den kommer i en væsentlig Grad deraf, at Regeringen vil blive ved at praktisere Underviisningsvæsenet overalt. Der søres endog i Kjøbstæderne Kamp med de private Forsøg paa at holde Skoler. Der er, troer jeg, i Næstved en privat Skole, der ligger i stadig Strid med den offentlige, og naar det ikke er kommet til Gadekamp der, saa kommer det af, at Indbyggerne der ere velvillige Mennesker. Man er i højeste Grad forbittret paa hverandre der; de, der have den private Skole, bestyrlbe den offentlige Skole for, at den ved at byde bedre Villkaar drager deres bedste Lærere fra den og derved prøver paa at hungre den ud. Dersom de private Skoler fik frit Spil, og man tog det offentlige Skolevæsen bort, hvor der ere private Skoler, eller holdt det indenfor den egentlige Almueskoles Omraade, saa vilde man komme udover disse Vanskeligheder. Den Betragtningmaade at ville paatage sig at skaffe Folks Børn underviste bedre, end Forældrene ville, er en urigtig Opfostring af Befolkningen. Lad Befolkningen gaae nogenlunde sin egen Vej, den finder nok Midler til at skaffe sig de Kundskaber, den behøver. Naar man ved flere af de store Lattinskoler — og jeg troer, at det efterhaanden vil blive Tilfældet ved enhver af dem — har Realunderviisning og Lærere til at give Un-

derviisning i Realvidensskaberne, saa maa enten Underviisningen i disse Skoler være overordentlig død, eller ogsaa maae Seminarister ved disse Skoler kunne faae den her forlangte Underviisning, saa at de ikke behøve at samles her i Kjøbenhavn i specielle Instituter for at kultiveres deri. Man ligesom tygger hver Bid for dem, for at deres Tænder ikke skulle gaae itu. Men troer man, at dette er den rette Maade at uddanne de Mænd paa, der skulle give Underviisning? Nei, de skulle bruge de almindelige Midler til at udvide deres Kundskaber og lidt efter lidt i ubetydelige Stillingen vænne sig til at undervise Børn. At tage en Seminarist, fordi han paa Seminariet har været flittig og lagt gode Evner for Dagen, og strax sætte ham hen i et saadant Institut, et saadant Drivhuus, for derpaa at benytte ham til en Borgerstole som Lærer, det er et Misgreb, det er at give ham falske Ideer om hans egen Dygtighed, det er at offre for mange Penge paa et enkelt Menneske, som man ikke veed om, hvordan han vil trives, og hvad han vil blive til. Det er paa Grund af dette, at jeg vil stemme for Medsættelsen med 800 Rd., for derved at antyde, at denne hele Maade at gaae frem paa maa faae en Ende. Man maa komme derhen, at vort Underviisningsapparat her i Landet, der er saa stort og vidtløftigt, uden den Art kunstige Midler kan frembringe den fornødne Udvikling af Kunst og Videnskab. Kan det ikke naaes, saa er det et Beviis for, at det ikke er ordnet paa den rette Maade. Den ærede Minister vil sige, at det er godt for disse 11 eller rettere sagt 4 — thi flere er ikke blevet uddannet i de halvtredie Aar — unge Mennesker at være her i Byen, hvor Vidensskaberne dyrkes med større Omhu, og hvor visse Fag alene kunne læres, jeg vil f. Ex. nævne Kemi, og at han derfor haaber, at vi ville give dem, jeg troer det er 20 Rd. om Maanedes. Maa jeg nu spørge: Er der ikke Regentjen, som han kan lægge dem ind paa og der give dem frit Huus og Brænde, og hvorfor skal man saa give mere end 10 Rd. dertil? Enten behøves disse unge Mennesker ikke for Videnskabs og Ophøvnings Udbredelse, eller ogsaa maae de Instituter, der allerede bestaae, kunne afgive de fornødne Midler til deres